

Miesięcznik Samorządowy

ISSN 1509 - 393X

GAZETA FRYSZTACKA

Chytrówka • Cieszyna • Frysztań • Glinik Dolny • Glinik Górny • Glinik Średni • Gogołów
Huta Gogołowska • Kobyle • Lubla • Pułanki • Stępina • Twierdza • Widacz

Maj 2002 – Rok IV – Nr 4/26

Cena 1,50 zł

3 Maj - Uroczystości z okazji Dnia Strażaka

Opis pieszych szlaków turystycznych w gminie Frysztań

„...z Frysztań na Kilimandżaro...”
relacja mieszkańca Frysztań z jego wyprawy na najwyższy szczyt Afryki.

*Maj - to życie maj - to kwiaty
Bzy, konwalie, róże, bratki
Maj w uczucie tak bogaty
Maj to także Święto Matki*

5-7 lipiec - DNI ZIEMI

FRYSZTACKIEJ

- **Przemoc w rodzinie** - artykuł pedagog M. Gliwskiej-Jędrzyk
- **Wywiad z Olgą Drygąs** - odtwórczynią głównej roli w przedstawieniu pt. "Jadwiga"
- **Aktualności**

Wójt Gminy – komentuje

PLANY NA ROK BIEŻĄCY

ciąg dalszy wypowiedzi Wójta z numeru poprzedniego

W bieżącym roku planowane dochody do budżetu wyniosą ponad 13 mln. zł. Na oświatę i wychowanie,

łącznie z wydatkami na przedszkola wydamy w tym roku kwotę 6,9 mln zł. Zapowiadana subwencja oświatowa z budżetu państwa wynosi na ten rok 5,55 mln zł. Tak więc brakujące środki trzeba będzie dołożyć z budżetu gminy. Zarząd i Rada Gminy postanowiły w tym roku większą kwotą wspomóc remonty w szkołach ze względu na duże potrzeby w tym zakresie. Zaplanowano w budżecie na ten rok kwotę 800 tys. zł. na ten cel. Ze środków tych planuje się gruntowny remont sali gimnastycznej we Frysztaku za kwotę około 200 tys.; rozpoczęcie remontu budynku Zespołu Szkół w Stępinie - nowy dach i częściowa nadbudowa - za kwotę około 300 tys. zł. Za pozostałe 300 tys. zł. będzie można rozpocząć remonty instalacji elektrycznych, osuszanie fundamentów, remont stolarki okiennej w pozostałych szkołach. Na

remont dróg przewidziano kwotę 700 tys. zł. Planowana jest w tym roku również budowa chodników w Pułankach i Twierdzy przy drodze wojewódzkiej, przy pomocy środków Podkarpackiego Zarządu Dróg w Rzeszowie. Kontynuowana będzie w dalszym ciągu kanalizacja Glinika Dolnego i być może rozpoczęcie kanalizacji Cieszyny, jeżeli uda się uzyskać pozwolenie na budowę i środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie. Na te inwestycje w budżecie gminy zaplanowano kwotę 550 tys. zł. Planowane jest również wykonanie dokumentacji dla wsi Twierdza oraz wypracowanie koncepcji kanalizacji Frysztaka i Pułanek. Rozważana jest możliwość lokalizacji w przyszłości niewielkiej oczyszczalni ścieków dla potrzeb tych dwóch sołectw w Pułankach. Ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Rzeszowie,

dzięki zabiegom Związku Komunalnego „WISŁOK”, którego gmina Frysztak jest członkiem, otrzymamy kolejne pojemniki do segregacji odpadów. Otrzymają je te sołectwa, które poważnie podchodzą do zbiórki odpadów metodą workową. Z pewnością potrzeb i planów jest o wiele więcej niż możliwości finansowych, jednak Zarząd Gminy przedstawiając kolejne projekty budżetu Radzie Gminy starał się aby w kolejnych latach środków na inwestycje było w miarę możliwości coraz więcej i proponował rozwiązania, które temu celowi służyły.

Jan Ziarnik

Budowa kanalizacji w Gliniku Dolnym

PODZIĘKOWANIE

Serdeczne podziękowania za wyrazy współczucia i tak liczny udział w pogrzebie mojego Ojca Karola składam Przewodniczącemu Rady Gminy, Wójtowi Gminy, pracownikom Urzędu Gminy, sołtysom, strażakom, sąsiadom i wszystkim znajomym naszej rodziny.

Marcin Pieczka z rodziną

AKTUALNOŚCI

SESJA RADY GMINY

W dniu 24 kwietnia 2002 obradowała Rada Gminy na XXXIV sesji w bieżącej kadencji. Porządek obrad sesji:

Prezydium obrad

1. Interpelacje i zapytania radnych.
 2. Informacja Przew. Zarządu Gminy o pracach zarządu w okresie międzysesyjnym, zwłaszcza z wykonania uchwał z poprzedniej sesji.
 3. Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2001r. oraz rozpatrzenie sprawy absolutorium dla Zarządu Gminy.
 4. Zatwierdzenie harmonogramu robót inwestycyjnych i drogowych na 2002r.
 5. Uchwalenie planu pracy Rady Gminy oraz zatwierdzenie planów pracy stałych komisji do końca bieżącej kadencji.
 6. Podjęcie uchwały w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w Hucie Gogołowskiej.
 7. Podjęcie uchwały w sprawie likwidacji Szkoły Filialnej oraz Oddziału Przedszkolnego w Gliniku Średnim.
 8. Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2002r.
 9. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
 10. Przyjęcie protokołu z obrad z poprzedniej sesji.
 11. Wolne wnioski i informacje.
- W 1 pkt porządku obrad sesji radni zgłosili następujące interpelacje i zapytania:
1. Stanisław Sułkowski z Lubli zapytał czy droga Lubla – Sieklówka – Kołaczyce jest drogą gminną czy powiatową oraz ile w gminie jest zatrudnionych pracowników interwencyjnych?

2. Stanisław Kwiatek z Glinika Dolnego zapytał czy są wykazy osób ludzi, którzy nie oddają śmieci oraz wykazy mieszkańców, którzy nie podłączyli się do kanalizacji i nie wpłacili 1.000 zł oraz co oni robią z szambami?

3. Roman Nieroda z Kobyla jest zainteresowany, jakie kroki poczyniono, żeby przejąć studnię koło gorzelni w Cieszynie i podłączyć ją do wodociągu frysztackiego oraz czy będzie budowana hala sportowa w Gogołowie?

W 2 pkt porządku obrad sesji Przew. Zarządu Gminy mgr inż. Jan Ziarnik przedstawił informację o pracach zarządu w okresie międzysesyjnym, zwłaszcza z wykonania uchwał z poprzedniej sesji budżetowej z dnia 20 marca 2002r., którą Rada Gminy przyjęła jednogłośnie.

W 3 pkt Wójt Gminy omówił inwestycje i zadania zrealizowane w 2001r.: II etap kanalizacji w Gliniku Dolnym - 770.000zł, dotacja Wojewody - 90.000zł a z Programu Aktywizacji Terenów Wiejskich - 300.000zł, wykonano rekultywację wysypiska śmieci w Kobylu, wykończono budynek wiejski w Cieszynie i wykonano w nim zastępczą salę gimnastyczną dla miejscowej szkoły,

otrzymano 30.000zł jako dotację na konserwację schronu w Stępinie od Generalnego Konserwatora Zabytków, urządzono trzy pracownie komputerowe w szkołach w: Gogołowie, Stępinie i Lubli, otrzymano 12.000zł dotacji na oświetlenie ulicy Rzeszowskiej we Frysztaku. Przew. Komisji Rewizyjnej Roman Żurowski przedstawił opinię komisji i wniosek w sprawie udzielenia absolu-

torium Zarządowi Gminy za 2001r. z posiedzenia z dnia 29 marca 2002r. Wiceprzew. Rady Gminy St. Sułkowski przedstawił uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 5 kwietnia 2002r. w sprawie pozytywnego zaopiniowania Komisji Rewizyjnej.

Przew. Rady Gminy stwierdził, że radni na 14 dni przed sesją otrzymali sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2001r. wraz z zaproszeniami na posiedzenia stałych komisji, które odbyły się 16 i 17 kwietnia br. Ponieważ nikt z radnych i zaproszonych gości nie zabierał głosu Przew. obrad poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2001r., którą Rada Gminy przyjęła.

Następnie Przew. obrad poddał pod głosowanie wniosek Komisji Rewizyjnej

Sala obrad

w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Gminy za 2001r.: za udzieleniem głosoowało 17 radnych, 3 radnych wstrzymało się od głosu. Nikt nie był przeciw.

W 4 pkt porządku obrad sesji Zastępca Wójta Gminy mgr Marcin Pieczka przedstawił i omówił harmonogram robót inwestycyjnych i drogowych na

Dalszy ciąg na następnej stronie

AKTUALNOŚCI

PLANY NA ROK BIEŻĄCY

Dokończenie ze str.3

2002r., który Rada Gminy przyjęła. W tym samym punkcie Przew. Komisji Rewizyjnej Roman Żurowski przedstawił sprawozdanie z analizy funkcjonowania Szkoły P. i Gimnazjum P. we Frysztaku, a Przew. obrad sesji zaproponował, aby ocenę tego sprawozdania dokonać na czerwcowej sesji i propozycję Rada Gminy przyjęła.

W 5 pkt porządku obrad sesji Rada Gminy uchwaliła plan pracy oraz zatwierdziła plany pracy stałych komisji do końca bieżącej kadencji.

W 6 pkt w związku z pismem Podkarpackiego Kuratora Oświaty stwierdzającym, że organ prowadzący szkoły nie dotrzymał terminu określonego w art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, przedłożony zamiar przekształcenia SP w Hucie Gogołowskiej nie może być przedmiotem opiniowania przez kuratora oświaty, Rada Gminy nie mogła podjąć stosownej uchwały.

W 7 pkt porządku obrad sesji Wójt Gminy przedstawił projekt uchwały w sprawie likwidacji Szkoły Filialnej oraz Oddziału Przedszkolnego w Gliniku Średnim oraz pozytywną opinię Podkarpackiego Kuratora Oświaty w tej sprawie. Po dyskusji Przew. obrad pod-

dał pod głosowanie uchwałę: - za jej przyjęciem głosowało 7 radnych, - przeciw 10 radnych a 3 radnych wstrzymało się od głosu. Przew. obrad stwierdził, że Rada Gminy uchwały nie przyjęła.

W 8 pkt porządku obrad sesji Rada Gminy przyjęła uchwałę w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy na 2002 r.

W 9 pkt porządku obrad sesji Wójt Gminy udzielił odpowiedzi na zapytania radnych: nie stwierdzono dzikich podłączeń do kanalizacji, ale mogą być podłączone wody burzowe, 35 – 50 m³ dowozi się ścieków do oczyszczalni w Gliniku Dolnym. Prowadzi się działania kontrolne na wnioski sąsiadów, zrobione są wykazy imienne mieszkańców kupujących worki na śmieci, wysłane pisma do mieszkańców, którzy worków takich nie kupują, bo pojawiają się znów dzikie wysypiska śmieci np. w Gliniku Górnym. W Powiatowym Urzędzie Pracy nie ma jeszcze decyzji ilu będzie w naszej gminie zatrudnionych pracowników interwencyjnych. Są wykonywane badania wody w Stępinie i trwają rozmowy z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa o przejęcie studni koło gorzelni w Cieszynie. Nie wiadomo kiedy będzie rozpoczęta budowa hali sportowej w Hucie Gogołowskiej.

Radca Prawny mgr Jerzy Koczot wyja-

śnił, że od 1 stycznia 1999r. grunty pod drogą są własnością podmiotów nią zarządzających. Przedmiotowa droga jest drogą powiatową i można wystąpić do Starostwa o jej udokumentowanie.

W 10 pkt porządku obrad sesji Rada Gminy jednogłośnie przyjęła protokół Nr XXXIII/02 z sesji budżetowej z dnia 20 marca 2002r.

W ostatnim 11 pkt porządku obrad radni i sołtysi zgłosili następujące wnioski:
1. Eugeniusz Błoniarski – sołtys Łu-
łanek: potrzeba oświetlenia budynku wiejskiego i wykonania asfaltowania parkingu oraz ustalenia niższej ceny wywoławczej w II przetargu na dzierżawę baru w budynku wiejskim.

2. Tadeusz Ziembra - radny z Glinika Dolnego: potrzeba zlikwidowania usuwiska drogi powiatowej za byłym budynkiem weterynarii w kierunku do Gogołowa.

3. Edward Giera z Glinika Górnego: zaprosić na czerwcową sesję naszych radnych powiatowych i dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Strzyżowie.

J. Bysiewicz.

Za pomoc materialną, rady
i wszelkie objawy dobrego serca
Zarządowi Gminy Frysztak,
Pani Genowefie Tęczowej

i
Wszystkim, którzy mi pomogli
w trudnej sytuacji

dziękuję

Władysław Binecki

„Życie jest trudne jak góry,
ale i piękne jak kwiaty ...

Z okazji IMIENIN

PANU WÓJTOWI **JANOWI ZIARNIKOWI**

sukcesów w zdobywaniu życiowych gór
i pięknych jak kwiaty chwil
życzy REDAKCJA „GAZETY FRYSZTACKIEJ”

STRAŻACKIE ŚWIĘTO

4 Maja – Świętego Floriana – Patrona Strażaków, Hutników i Kominiarzy.

Jak co roku, 3 maja 2002 r., święcono w naszej gminie Dzień Strażaka.

Zwarta kolumna 80 pocztów sztandarowych i reprezentantów jednostek OSP z całej gminy przemaszerowała spod Urzędu Gminy do Kościoła Parafialnego we Frysztaku z udziałem dętej orkiestry strażackiej.

W Kościele Parafialnym we Frysztaku odbyła się msza św. pod przewodnictwem Ks. Prałata Stanisława Tomaszka w intencji wszystkich strażaków, aby ich niebezpieczna, a jakże potrzebna służba przebiegała z błogosławieństwem bożym, aby każda akcja zakończona była powodzeniem bez uszczerbku na ich zdrowiu.

Wręczenie okolicznościowych dyplomów

czyniami i gratulacjami dla wszystkich strażaków.

Orkiestra wykonała koncert przy ogólnym aplauzie zgromadzonych licznie mieszkańców Frysztaka.

Po tym strażacy przemaszerowali przy dźwiękach orkiestry przez centrum Frysztaka, aby zakończyć uroczystość pod Urzędem Gminy.

Tego samego dnia wieczorem odbyły się uroczyste zbiórki strażaków w jednostkach OSP.

J. Bysiewicz.

GMINA FRYSZTAK ZNOWU PIERWSZA

W dniu 22 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim odbyło się podsumowanie VII edycji współzawodnictwa gmin wiejskich w sporcie młodzieżowym. Współzawodnictwo obejmuje cztery dyscypliny sportu: piłkę nożną, szachy, biegi przełajowe i tenis stołowy.

Od lewej: Leszek Moeck W-ce Prezes GMKL Frysztak, Dyr. Departamentu Urz. Marszałkowskiego Czesław Nowak, Marcin Pieczka Z-ca Wójta Gminy Frysztak, Wojciech Arciszewski Dyr. GOSiR Frysztak, Józef Krzywonos Przew. RWZLZS

Gmina Frysztak po raz piąty zajęła pierwsze miejsce osiągając 245 pkt. Kolejne miejsca zajęły gminy: Sokołów Młp. – 240 pkt., Wiśniowa – 150 pkt. W poszczególnych dyscyplinach gmina Frysztak zajęła następujące miejsca: piłka nożna XI m-ce, szachy IV m-ce, biegi przełajowe I m-ce i tenis stołowy I m-ce.

Puchary i dyplomy w imieniu Marszałka Województwa wręczyli Dyrektor Departamentu Edukacji i Kultury Fizycznej Urzędu Marszałkowskiego Czesław Nowak oraz Prezes Rady Wojewódzkiej Zrzeszenia LZS.

Poczty sztandarowe Jednostek OSP

mp.

T A R G I W E N T A 2 0 0 2

W dniu 24 maja odbyły się we Frysztaku Targi Spożywcze „Wenta 2002”. Impreza handlowa z elementami rozrywki, z udziałem klientów i producentów. O cel i zadania Targów zapytaliśmy Dyrektora Przedsiębiorstwa Wielobranżowego „Wenta” Jana Wnęka.

Targi mają na celu pobudzenie zainteresowania firmą, marką czy produktem. Są okazją do prezentacji nowych produktów, przypomnienie już funkcjonujących. Dają okazję pozyskania nowych klientów, pozwalają na kontakt personalny i towarzyski z klientem. Pozwalają nawiązać kontakt handlowy i uzgodnienie długofalowej współpracy z klientami.

Formuła targów miała formę spotkania bezpośredniego bez zabudowy targowej z elementami rozrywki i przyjemnego spotkania na świeżym powietrzu, a atrakcją wieczoru był występ słynnego zespołu „Czerwone Gitary”. W skrócie można to nazwać targową majówką.

P.W. „Wenta” zamierza organizować imprezę cyklicznie. m.p.

KRÓLOWA JADWIGA POWRACA

Na prośbę i w imię dobrej współpracy z gazetkami szkolnymi publikujemy wspaniały materiał zrobiony przez Redakcję gazetki szkolnej „Tu i Teraz” wydawanej w Szkole Podstawowej w Stępinie. Poniżej publikujemy wywiad przeprowadzony przez koleżanki redaktorki Klaudię Salamon i Gabrielę Godek z odtwórczynią głównej roli Olgą Drygąs.

MIEĆ TAK DOBRE SERCE JAK KRÓLOWA JADWIGA

Olga Drygąs, odtwórczyni głównej roli w spektaklu „Jadwiga”

Kiedy dowiedziałas się, że będziesz grała główną bohaterkę? Jaki wywarło to na Tobie wpływ?

- O tym dowiedziałam się około października. Byłam bardzo zdziwiona. Początkowo miałam grać opiekunkę Jadwigi - Elżbietę, ale później okazało się, że będę Jadwigą.

Czy trudno było odegrać rolę Jadwigi?

- Na początku było bardzo trudno. Nie wiedziałam, czy się tyle nauczę, ale kiedy się już nauczyłam, to reszta przychodziła z łatwością.

Kto był reżyserem spektaklu?

- Reżyserem spektaklu była siostra Helena. To siostra napisała scenariusz, uszyła stroje, pracowała z nami od września. A w międzyczasie przygotowała też „Jasełka”, w których grało 60 osób. Bardzo lubimy siostrę Helene.

Czy występowałaś już kiedyś w podobnych przedstawieniach?

- Nie, jeszcze nie występowałam. Recytowałam

tylko wiersze.

Czy często odbywały się próby i czy były długie?

- Próby odbywały się bardzo często, trwały od 1,5 do 2 godzin.

Czy lubisz występować na scenie?

- Tak, bardzo. Polubiłam te występy, choć muszę przyznać, że zawsze mam tremę.

Czy trudno było nauczyć się swojej roli?

- Uczyłam się długo. Dużo pomogły mi próby, bo i na nich utrwalalam sobie teksty.

Czy chciałabyś, aby naszym państwem rządili królowie?

- No..., może.... O ile byliby tak wspaniali i dobrego serca jak królowa Jadwiga.

Kto wykonał projekty strojów?

- Stroje zrobiła siostra Helena. Chcę dodać, że specyficznie się w nich czujemy.

Czy w przyszłości masz zamiar zostać aktorką?

• Jeszcze nie wiem, ale może?... Muszę nad tym pomyśleć!

Czy interesujesz się historią?

- Troszeczkę.

Czy chciałabyś, aby na świecie było tak, jak wtedy, gdy rządili królowie?

- Nie wiem.... No..., może?

Kto przyczynił się do powstania spektaklu?

- Należy podziękować siostrze Helenie, pani Małgorzacie Staryszak, pani Marii Drogoń, pani Marcie Filip. Jest jeszcze wiele osób, których nie znam nazwisk, ale wiem, że przyczynili się w różny sposób do powstania tego przedstawienia. Im też dziękuję w imieniu całej grupy.

Kto wystąpił w spektaklu „Królowa Jadwiga”?

W spektaklu wystąpili: Królowa Jadwiga – Olga Drygaś, opiekunka Elżbiety – Magdalena Kućma, Gniewosz Dalewicz – Grzegorz Skórka, Duch Buntu – Barbara Lewko, Litwa – Steczkowska, Pierwsza sierotka – Kasia Staryszak, Druga sierotka – Patrycja Górnicka, Matka Królowa – Ewelina Górnicka, Wiara – Basia Staryszak, Wanda – Eliza Czaja, Jagienka – Agnieszka Górnicka, Posłowie – Damian Rzucidło, Tomek Armata, Kobieta niewidoma – Anna Tyburska, Narrator – Kamila Jedziniak, Paź – Szymon Machowski, Panny dworskie – Magdalena Michalik, Natalia Myśliwiec, Joanna Król, Paulina Wójcik, Panowie polscy – Piotr Staryszak, Daniel Godek, Dawid Gliwski, Wójt z Łobzowa – Kamila Wrona, Antek – Artur Kostecki.

Dziękujemy bardzo za udzielenie wywiadu

Wywiad przeprowadziły: Klaudia Salamon i Gabriela Godek redaktorki gazetki szkolnej wydawanej w SP w Stepinie

Frysztak, dn.5 kwietnia 2002 r.

Od redakcji „Tu i Teraz”:

Dziękujemy bardzo serdecznie, że mogliśmy oglądać tak piękny i wzruszający spektakl. Dzięki Wam, nauczyliśmy się bardzo wiele:

- jak dzielić z innymi radość,

- kto w życiu ma być naszym idolem,
 - warto zrobić coś dla innych nie w zamian nie żądając.
- Dziękujemy Reżyserowi spektaklu za możliwość przeżycia pięknych, pełnych wzruszeń chwil.

Inne recenzje:

Byłam na spektaklu pt. „Królowa Jadwiga” i naprawdę jestem pod wrażeniem! Stroje imponujące! Nie mówiąc już o dekoracji i wspaniałych aktorach! I to jeszcze za darmo! To szczyt dobroci i szlachetności za co jestem bardzo wdzięczna. Cel jest bardzo dobroczynny. Chcę przesłać gorące pozdrowienia i podziękowania siostrze Helenie i wszystkim, którzy przyczynili się do powstania spektaklu dzięki czemu mogliśmy poznać dzieje królowej Jadwigi.

Klaudia Salamon, kl. III SP w Stepinie

DNI ZIEMI FRYSZTACKIEJ

W dniach 5-7 lipca 2002 r. odbędą się kolejne „Dni Ziemi Frysztackiej”. Podobnie jak w latach poprzednich służyć będą: promocji gminy, prezentacji artystycznej, pokazowi możliwości organizatorskich gminy. Ciekawie będzie można spędzić wolny czas oraz zobaczyć wiele ciekawych popisów i występów znanych ludzi. Szczególną atrakcją niedzielnego wieczoru będzie występ zespołu „SKALDOWIE”, podziwiać będzie można prezydentów radia RMF FM. Szczegóły programowe zamieścimy w następnym numerze gazety oraz na afiszach.

a

„Czasami obecność drugiego człowieka
dodaje sił i ...otuchy”

(....)

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie
naszej ukochanej Córci Ani
oraz

Księżom, Panom Wójtom,
Panu Sekretarzowi Gminy,
Dyrekcji, Nauczycielom,
Pracownikom i młodzieży
Szkoły Podstawowej
we Frysztaku
i naszym Znajomym,
którzy wspierali nas
w tych trudnych chwilach

serdeczne podziękowania
składają
Maria i Edward Zdrada

Z ekologią na ty!

GMINNY KONKURS EKOLOGICZNY „EKO-FAN”

Od najdawniejszych czasów stosunek człowieka do przyrody stanowił odzwierciedlenie jego świadomości społecznej. Od zarania dziejów oddziaływał on na środowisko i przekształcał je w celu zapewnienia sobie bytu. Konsekwencje tych działań były zarówno pozytywne jak i negatywne.

W miarę upływu czasu ingerencja człowieka w otaczającą przyrodę była coraz większa. Postęp nauk przyrodniczych, odkrycia geograficzne, stopniowy rozwój przemysłu spowodowały, że człowiek zaczął eksploatować bogactwa Ziemi i ujarzmić przyrodę. Miejsce krajobrazu naturalnego zaczął zajmować krajobraz przekształcony przez człowieka - uprzemysłowiony i zurbanizowany. Rozwój cywilizacji miał także i negatywne skutki, zarówno dla przyrody jak i dla człowieka - spowodował degradację środowiska naturalnego. Świadomość faktu zagrożeń ekologicznych spowodowała, że coraz częściej zwraca się uwagę na to, aby rozwój cywilizacji, z którego człowiek zrezygnować nie może, oparty był na bezpiecznych i przyjaznych środowisku technologiach. Jedną z form szeroko rozumianej edukacji środowiskowo - przyrodniczej są wszelkiego rodzaju imprezy i konkursy ekologiczne.

W dniu 19 kwietnia 2002 r. w ra-

mach odchodów Dnia Ziemi w Gimnazjum Publicznym w Lubli odbył się finał Gminnego Konkursu Ekologicznego „EKO-FAN” dla młodzieży gimnazjalnej. Honorowy patronat nad konkursem objął Wójt Gminy Frysztak.

Celem konkursu „EKO-FAN” była nie tylko popularyzacja wiedzy ekologicznej lecz także zainteresowanie młodzieży gimnazjalnej problemami ochrony środowiska w gminie Frysztak.

Na uroczystą imprezę przybyli zaproszeni szanowni goście: **Starosta Strzyżowski mgr Robert Godek, Wójt Gminy Frysztak mgr inż. Jan Ziarnik, Zastępca Wójta mgr Marcin Pieczka** oraz przedstawiciel **Związku Komunalnego „Wisłok” w Rzeszowie - mgr Mirosław Ruszała.**

Uczestnicy konkursu - 3 osobowe drużyny z klas gimnazjalnych - wykonali następujące zadania:

- napisali referaty nt. „Ochrona środowiska naturalnego w gminie Frysztak
- wykonali plakaty pt. „Szczujmy Matkę Ziemię”
- napisali test wiedzy ekologicznej

- przedstawili krótki program artystyczny o tematyce przyrodniczo- ekologicznej.

O zdobytej lokacie w konkursie decydowała suma punktów zdobytych przez drużynę z danej klasy we wszystkich wyżej wymienionych zadaniach.

Oto wyniki konkursu: **I miejsce - kl. III Gimnazjum z Lubli: Natalia Czernicka, Justyna Mijał i Tomasz Zieliński** **II miejsce - kl. II Gimnazjum w Lubli: Martyna Głód, Paulina Zielińska i Magdalena Ziobrowska, III miejsce - kl. II Gimnazjum w Gogołowie: Natalia Jantoń, Krystian Kuternoga i Artur Winiarski.** Wyróżnienia zdobyli: kl. I Gimnazjum w Lubli: Justyna Lipska, Wioleta Samolewicz i Lidia Głód. Kl. III Gimnazjum w Stepinie; Danuta Baran, Zuzanna Budnik i Dariusz Petka. Kl. III Gimnazjum w Gogołowie; Justyna Sokołowska, Marta Jedziniak i Natalia Kowalska. Kl. II Gimnazjum w Stepinie; Anna Szydło, Sylwia Wójcik i Lidia Sokołowska. Kl. I Gimnazjum w Gogołowie: Tomasz Płaziak, Jakub Niekowal i Maciej Tybur. Kl. I Gimnazjum w Stepinie: **Udona Fałara, Magdalena Ciosek i Anna Chmielowska.**

Gratulujemy!

Finaliści konkursu otrzymali cenne nagrody książkowe i pamiątkowe dyplomy z rąk **Wójta Gminy** - głównego fundatora nagród. **Starosta Strzyżowski** wręczył nagrodę - niespodziankę w postaci aparatu fotograficznego dla gimnazjum, z którego uczniowie zwyciężyli w konkursie. Przekazał również do bibliotek gimnazjalnych albumy pt. „Powiat Strzyżowski”, a wszystkim uczestnikom konkursu folderowe mapy naszego powiatu.

Przedstawiciel Związku Komunalnego „Wisłok” zaprosił uczestników konkursu wraz z opiekunami na wycieczkę po ścieżkach przyrodniczych „W poszukiwaniu Ekolandii”. Fundatorem nagród w konkursie był także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Dla szkół biorących udział w konkursie Urząd Gminy ufundował pojemniki do segregacji odpadów.

Do Gminnego Konkursu Ekologicznego „EKO-FAN” młodzież gimnazjalną przygotowywali następujący nauczyciele: mgr Krzysztof Niekowal (biolog - Gimnazjum w Gogołowie), mgr Elżbieta Twardowska (biolog - Gimnazjum w Stepinie), mgr Krzysztof Winiarski (geograf - Gimnazjum w Stepinie), mgr inż. Marian Lubojemski (biolog - Gimnazjum w Lubli) oraz mgr inż. Lucyna Srebrny (chemik - Gimnazjum w Lubli i Gogołowie).

Organizacja konkursu ekologicznego na szczeblu gminnym była możliwa dzięki zaangażowaniu oraz pomocy Dyrekcji i nauczycieli Gimnazjum Publicznego i Zespołu Szkół w Lubli. Jako organizator, na łamach prasy lokalnej, składam im gorące podziękowania. Dziękuję również Nauczycielom, którzy przygotowali uczniów do konkursu.

Na zakończenie wszystkim tym, którzy wszelką działalność na rzecz ochrony środowiska nazywają tylko „modą na ekologię” kieruję słowa przyrodnika amerykańskiego, Davida Greates'a:

„Musimy nauczyć się dbać o środowisko, w którym mamy żyć. Chodzi tylko o to, czy nauczymy się tego na czas”

Lucyna Srebrny

OPIS ZDJĘĆ ABSOLWENTÓW GIMNAZJUM PUBLICZNEGO WE FRYSZTAKU ZAMIESZCZONYCH NA STRONIE 24

KLASA III B - I RZĄD OD LEWEJ: DOROTA CZECH, ANDŻELIKA BŁĄŻEJOWSKA, AGNIESZKA OW CZARSKA, PAULINA TĘ CZAR, EWELINA CYRAN, ANNA WÓJCISZYN, EWELINA SAMOLEWICZ, ANNA WASILEWSKA, ILONA BRACZYK
II RZĄD OD LEWEJ: RAFAŁ GODEK, PAWEŁ SREBRNY, DANIEL GODEK, TOMASZ BYSIEWICZ, WŁADYSŁAW GRYGIEL, ARKADIUSZ GODEK, JAROSŁAW BIERCEWICZ, MARCIN JEDZINIAK, DANIEL ZAMORSKI, ARTUR RUTKA, DAMIAN DANEK, TOMASZ STASIK, WŚRÓD UCZNIÓW - NAUCZYCIELKA MGR LIDIA CZAJA.

KLASA III C - I RZĄD OD LEWEJ: KRZYSZTOF HANS, BARTŁOMIJ PĘKOSZ, DARIUSZ GŁÓD, LIDIA KĘDREK, MAŁGORZATA ŚLIWA, NATALIA KOSIBA, JOANNA WÓJCIK, ANNA WINIARSKA
II RZĄD OD LEWEJ: SŁAWOMIR URBAN, WOJCIECH STEFANIK, MICHAŁ RUDY, ŁUKASZ ŚWIĄTEK, SŁAWOMIR WIŚNIEWSKI, GRZEGORZ GURGACZ, DAMIAN PANEK, DAWID SALAMON, TOMASZ SZELICKI, MARCELI STADNICKI, MARIOLA CHMIEŁOWSKA, WŚRÓD UCZNIÓW - WYCHOWAWCĄ MGR INŻ. JAN JAMRÓG.

KLASA III D - I RZĄD OD LEWEJ: RAFAŁ MULARSKI, KAMILA MACHOWSKA, PATRYK WIŚNIEWSKI, ŁUKASZ WIŚNIEWSKI, EWA GODEK, EDYTA ZIOBROWSKA, EWA CZERNICKA, MARTYNA PAJĄK, DOROTA JEZIOR, KACPER PELC
II RZĄD OD LEWEJ: PAWEŁ JANUSZEK, MARCIN KRZANOWSKI, SŁAWOMIR NIERODA, MATEUSZ PIĘKOŚ, MARCIN MULARSKI, MATEUSZ MĘDREK, MARCIN WILUSZ, MATEUSZ POLAK, PAWEŁ KOPEĆ, MATEUSZ DROGOŃ, MATEUSZ FORTUNA, JAROSŁAW ZAPÓR, PIOTR STADNICKI, JAKUB MIAZGA.

KLASA III E - I RZĄD OD LEWEJ: BARTŁOMIJ WIŚNIEWSKI, MICHAŁ BABIAK, JOLANTA TULEJA, ANNA MISIURA, AGNIESZKA KOWALCZYK, URSZULA MARCINIAK, JOANNA STADNICKA, JOANNA JEDZINIAK, JOLANTA PRZYBYŁA, BARBARA ARMATA,
II RZĄD OD LEWEJ: KAROLINA JASKÓŁKA, MONIKA SZUFNAROWSKA, MARCIN MATUSZAK, KAROLINA WIŚNIEWSKA, MICHAŁ DYKAS, PRZEMYSŁAW DZIOK, PAWEŁ ZIĘBA, MONIKA KWIATEK, WIOLETTA STEFANIK, TOMASZ BERNAL, EWELINA MACEK, KAMIL BOROŃ, ŁUKASZ LEGĘZA, WŚRÓD UCZNIÓW - WYCHOWAWCZYNI MGR EWA BIERNIKOWICZ

„Dla nikogo z nas życie nie jest łatwe.
Musimy mieć wytrwałość
i nade wszystko wiarę w siebie
oraz optymizm na każdy nowy dzień.”

/Maria Skłodowska Curie/

Te słowa otuchy
Koledze **Marcinowi Pieczce**
Zastępcy Wójta Gminy Frysztak
z wyrazami żalu z powodu śmierci OJCA -

składają
Koleżanki i Koledzy z redakcji „Gazety Frysztackiej”
oraz pracownicy Urzędu Gminy Frysztak.

DZIEŃ DZIECKA

Dom rodzinny

Glinik Dolny

W dniu 2 czerwca przed blokami w Gliniku Dolnym odbyła się sympatyczna impreza zorganizowana z okazji Dnia Dziecka. Były konkursy dla dzieci, rywalizacje dzieci z udziałem rodziców, grał zespół rozrywkowy, były nagrody. Zabawa była przednia, dzieci z całej okolicy i nie tylko miały wielką radość. Święto dzieciom przygotowały: Rada Sołecka Glinika Dolnego, Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Gliniku Dolnym przy aktywnym współudzia-

le radnych Glinika Dolnego. Tę bardzo sympatyczną imprezę sponsorowali: Urząd Gminy Frysztak, P.W. „WENTA”, Piekarnia „GALICYJSKA” z Ropczyc, „ROKSANA” Strzyżów, Hurtownia „BORMAX” ze Strzyżowa, Firma „EDGÓR” z Gogołowa, Hurtownia A.M. Mokrzyccy. Impreza bardzo dobrze przygotowana i przeprowadzona może aspirować w następnych latach do organizacji gminnych obchodów Dnia Dziecka, jako kolejnej, cyklicznej imprezy na terenie gminy.

m.p.

Państwo Czesław i Janina Nowosławscy przybyli na nasz teren wiele lat temu z Łodzi. Aktywnie uczestniczyli w życiu społecznym naszego środowiska, śpiewali w chórze „Sokół”. Pan Czesław był uczestnikiem walk podczas II wojny światowej. często swoje wspomnienia przekazywał naszej młodzieży na licznych spotkaniach. W tym numerze rozpoczynamy publikację wspomnień św. pamięci państwa Nowosławskich.

Pani Janina Nowosławska przed swoim rodzinnym domem, o którym tak sentymentalnie opowiada

Różne okresy życia: przedwojenny, okupacje, powojenny pozwoliły nam docenić, co znaczy próg ojczyznanego domu. Jakkolwiek ułożyło się życie i gdziekolwiek się było, zawsze najmiłszym wspomnieniem był dom rodzinny. Opisać to może każdy od najmłodszego do najstarszego. Czym był dom rodzinny powiedzą żołnierze, którzy oddawali swe życie za ojczyznę, u których słowo wołane ostatnim tchem brzmiało: „mamo”. Słowo to jest drogie dla każdego, który odchodzi z tej ziemi na zawsze.

W dzisiejszych czasach, czym jest dom rodzinny, powie każde dziecko z domu dziecka, gdzie u każdego przebija ból pragnienia miłości ojca i matki. Może mu zabraknąć chleba, ale nie miłości rodzinnej. Brak ciepła domu rodzinnego znają ludzie starzy, ci z domów starców lub suteryn piwnicznych, gdzie czekają, by odejść na zawsze...

Dawniej rodzice byli bardzo szanowani. Dziś buduje się przedszkola, domy dziecka, domy starców, jakby młodzi zapomnieli, że ich też czeka starość, a dziecko oddane do domu dziecka długo będzie pamiętać i tym samym kiedyś odplacić się może...

Miejsce każdego małego dziecka powinno być na kolanach matki, na których rozpoczyna się w jego życiu największa szkoła. Co z tej szkoły wyniesie, tego nie odbierze mu nikt, jakkolwiek potoczyłoby się życie. Bo szkoła dalsza go wykształci, ale nie wychowa. Wystarczy w późniejszych latach jedno czułe spojrzenie staruszki i gorący uścisk dziecka, który powie dużo więcej aniżeli słowa. A to wszystko pozostaje z domu rodzinnego.

Ze wspomnień śp. Państwa Nowosławskich

Książka na ... pierwszym miejscu

Media błogosławieństwo czy przekleństwo?

Wśród ludzi, dla których pasją jest wychowanie panuje zgoda w ocenie destrukcyjnego wpływu wielu programów telewizyjnych i radiowych na młodego człowieka. Zdają sobie oni sprawę, że zasięg oddziaływania mediów elektronicznych jest duży.

Z rozmów prowadzonych z młodymi ludźmi wynika, że, niestety, oglądanie telewizji stało się częścią ich życia. Również przeciętny człowiek 80% informacji czerpie z telewizji. W tej chwili problemem dla wychowujących nie są już „dzieci ulicy”, ale „dzieci telewizji”. Stąd są czerpane wzorce zachowania, styl komunikacji, tutaj przedstawia się nieistniejący i sztuczny świat. Za kryzys wychowania odpowiedzialne są więc i mass media.

W lutym 1999r. nadawcy telewizyjni i radiowi podpisali porozu-

mienie „Przyjazne Media”. Celem porozumienia było podjęcie skutecznych działań dla ochrony dzieci i młodzieży przed odbiorem audycji, które mogą zagrozić ich fizycznemu, psychicznemu i moralnemu rozwojowi. Nadawcy zobowiązali się do eliminacji programów eksponujących brutalność i przemoc oraz naruszających powszechnie przyjęte normy obyczajowe. W lutym 2000 r. został przyjęty system oznakowania programów informujący widzów czy program może być przez dzieci oglądany. Bo nawet w blokach filmów rysunkowych dla dzieci pojawiają się takie, których konstrukcja opiera się na przemocy i destrukcji rodziny. W większości filmów rodzina pojawia się rzadko, jak gdyby nie przeżywało się w niej czegoś interesującego. Tematem jest najczęściej patologia. Niektóre programy oczywiście mają ambicje poznawcze, inne mogą stanowić wartościową rozrywkę. Trzeba jednak umieć je wybrać i odpowiednio ocenić.

Dla 75% dzieci w wieku przedszkolnym oglądanie telewizji jest jedynym zajęciem kulturowym. A im więcej czasu spędza przed telewizorem ośmioletnie dziecko, tym poważniejsze przestępstwa będzie popełniało w życiu dorosłym.

W rozwoju współczesnego człowieka ważną rolę odgrywa też komputer. Przy korzystaniu z niego zacierają się różnice między światem rzeczywistym a iluzorycznym, między tym, który jest wokół człowieka, a budowanym np. w komputerze (gry telewizyjne) i to staje się niebezpieczne.

Media stają się towarzyszem naszego codziennego życia, brakuje nam czasu na robienie czegoś dla sie-

bie, pielęgnowania swoich zainteresowań, rozmowę, lekturę, pomoc innym.

Samotna szkoła i samotny nauczyciel nie jest w stanie wypełnić luki w wychowaniu dla odbioru przekazu telewizyjnego. Konkurencja gier i programów komputerowych, specyficznych programów telewizyjnych adresowanych dla dzieci i młodzieży czy wreszcie agresywnej reklamy jest zbyt wielka. Potrzebna jest odpowiedzialność rodziców, wychowawców i nadawców. Należy zwracać uwagę na treść, jak również na czas nadawania danego programu.

Współczesny świat jest światem „informacyjnym”. Ilość wiedzy, która jest przekazywana stwarza konieczność umiejętnego jej selekcjonowania. Na ten problem muszą zwracać uwagę nauczyciele, rodzice, a przede wszystkim sami odbiorcy programów czyli dzieci i młodzież.

Maria Drogoń

Z przymrużeniem oka:

Pozycje z serii

NAJCIEŃSZE KSIĄŻKI ŚWIATA:

- "Co mężczyźni wiedzą o kobietach."
- "Co kobiety wiedzą o mężczyznach."
- "Przewodnik po demokracji w krajach arabskich."
- "Kultura polityczna." A. Lepper
- "Lubiani prawnicy."
- "Mieć czyste ręce" - praca zbiorowa pod red. Prezesa Rady Ministrów
- "Książka telefoniczna Amisów"
- "Dominacja na świecie na przykładzie Bułgarii."
- "Etykieta randkowa." M. Tyson
- "Szczegółowy opis francuskiej gościnności."
- "Kariera Piosenkarki - Supergwiazdy" M. Sewińsko

Przemocy stop !

Przemoc w rodzinie

Przemoc jest najgorszą reakcją na trudne problemy naszych czasów... i dlatego tak licznie zebraliśmy się

na I Międzygminnej Konferencji p. „0% Tolerancji dla przemocy”, która odbyła się w dniach 1-2 lutego 2002r. w Domu Kultury w Strzyżowie. Pisząc „zebraliśmy się” mam na myśli liczne grono pedagogów, policjantów, pracowników socjalnych, przedstawicieli służby zdrowia, sądu i prokuratury, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicieli administracji. Cała nasza uwaga skupiona była na szeroko rozumianej przemocy dla tych, którzy na co dzień doświadczają różnego rodzaju aktów przemocy oraz na profilaktyce, której celem jest nie dopuszczenie do tak drastycznych form zaspokajania własnych słabości. Wszyscy wspólnie zauważyliśmy, że tego rodzaju zjawiska swój początek znajdują w rodzinach, a przemoc tam występująca to patologiczne podłoże dorastającej młodzieży. Przemoc w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Najczęściej ofiarami różnych form przemocy padają dzieci, osoby niedołążne ze względu na starość czy chorobę oraz kobiety. Z racji pełnionej funkcji w szkole zajmę się opisaniem stosowania przemocy wobec dzieci. Złe traktowanie dzieci obejmuje zjawiska związane z zaniedbywaniem dzieci, fizycznym i moralnym znęcaniem

się nad nimi oraz popełnianymi w stosunku do dzieci nadużyciami seksualnymi. Krzywdzeniu dzieci sprzyja powszechna akceptacja bicia dzieci, traktowanie dzieci jako własność rodziców co oznacza, że mogą je karać jak chcą. Granicą jest tylko trwałe uszkodzenie ciała czy śmierć. Kary fizyczne są stosowane wobec dzieci od lat. Przeprowadzone przez Centrum Badania Opinii Społecznej badania wskazują, że:

- 60 % badanych stosuje kary fizyczne wobec swoich dzieci do 19 roku życia,
- 14 % badanych przyznało się, że w ciągu ostatniego roku sprawiło „porządne lanie” swojemu dziecku,
- 33 % rodziców bije dzieci do 6 roku życia na tyle dotkliwie, by uznać to za „porządne lanie”,
- 10 % rodziców bije swoje nastoletnie dzieci w wieku 16-19 lat.

Większość dorosłych nie uznaje wyszydzania, poniżania, zaniedbywania, grożenia np. porzuceniem bądź „oddanie Cyganom” za przejaw przemocy wobec dzieci. Panuje dość powszechne przekonanie, że dziecko karze się, zawstydzona, straszy dla jego dobra. Dzieci wychowujące się w rodzinach gdzie występuje przemoc, narażone są na dwa rodzaje niszczących doświadczeń. Pierwsze dotyczy dzieci, które są bezpośrednimi ofiarami przemocy, drugie zaś dzieci, które są świadkami przemocy np. ojca wobec matki dziecka. Na podwójne niebezpieczeństwo narażone są dzieci, które same doświadczają przemocy i są jej świadkami. Wiele dzieci bezpośrednio staje się ofiarami przemocy, gdy próbuje powstrzymać sprawcę. Najbardziej widocznymi i oczywistymi jej skutkami są obrażenia ciała. Jednak znacznie gorsze są psychiczne skutki. Dziecko żyjące w stanie ciągłego zagrożenia pozbawione jest niezbędnego do prawidłowego rozwoju poczucia bezpieczeństwa, miłości i zaufania. Krzywdzone dzieci czują się opuszczo-

ne, winne, mniej wartościowe, bezsilne, nieakceptowane, odrzucone. Ukochane osoby, na które dziecko jest zdane i od których zależy całe jego życie, stają się dla niego źródłem lęku, niepewności. Dzieci krzywdzone, maltretowane, wykorzystywane seksualnie nie chcą opowiadać o swoich doświadczeniach. Obserwując dziecko możemy wykryć przypadki znęcania się nad nim. Lęklliwość w stosunku do dorosłych, oczekiwanie kary nawet za błahostki, gwałtowne uchylenie się w odpowiedzi na gest, wybuchy płaczu, trudności w kontrolowaniu emocji, brak koncentracji, obojętność na cierpienie swoje i innych dzieci, niechęć do zabawy, unikanie kontaktu, apatia, ale także zachowanie agresywne, buntownicze mogą oznaczać, że dziecko jest ofiarą przemocy w rodzinie. Dzieci bite i maltretowane często są poranione w miejscach zakrytych ubraniem. Można zaobserwować blizny, siniaki, złamania, ślady uderzeń i skaleczeń, małe ślady oparzeń papierosowych itp. Obrażenia, które możemy zaobserwować na ciele maltretowanych dzieci rodzice często tłumaczą niezwykłą zdolnością dzieci do ulegania wypadkom. Niechętnie zgłaszają się do lekarzy czy po pomoc medyczną, unikają wyjaśniania okoliczności powstania obrażeń lub robią to nieprzekonywująco. Przemoc emocjonalna prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby. Typowe zachowania to: odrzucanie, izolowanie, ignorowanie, wyszydzanie, upokarzanie, ciągłe krytykowanie, terroryzowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego możliwości dziecka, pozbawianie form kontaktu potrzebnych do jego prawidłowego rozwoju. Zaniedbywaniem natomiast jest ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Objawami zaniedbywania są: głód, niedożywienie, niska waga, brudne włosy, ubranie, objawy braku opieki medycznej, brak uwagi

i zainteresowania ze strony opiekunów. Jedną z najtrudniejszych do ujawnienia form przemocy wobec dzieci jest wykorzystywanie seksualne. Ofiarami przemocy seksualnej padają zarówno dziewczynki jak i chłopcy. Do wykorzystywania seksualnego zazwyczaj dochodzi bez użycia siły. Sprawca – zwykle dobrze dziecka znany – uwodzi je, przekupuje, szantażuje, wywiera presję posługując się autorytetem i zmusza do milczenia. Dziecko – ofiara wykorzystywania seksualnego czuje się głęboko napiętnowane, naznaczone, często izoluje się od otoczenia, ma trudności w nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi, czuje się gorzej, panicznie boi się że ktoś pozna jego tajemnicę, nie potrafi wyrażać swoich uczuć, swoich potrzeb, ma zaburzoną tożsamość. Przemoc w rodzinie jest groźnym aczkolwiek niedocenianym zjawiskiem społecznym. Konsekwencją takich doświadczeń może być nieprzystosowanie, nieumiejętność życia w społeczeństwie. Wśród dzieci, wobec których stosowana jest w domu przemoc utrwała się poczucie niesprawiedliwości i gniewu, szukają akceptacji i zrozumienia poza domem. Gdy trafią na podobnych sobie tworzą nieformalne grupy, znęcające się nad słabszymi. Dokonują kradzieży by zaspokoić swoje potrzeby materialne i by poczuć się ważnym. Z roli ofiary przechodzą do roli sprawcy przemocy, którą

postrzegają jako dużo bardziej atrakcyjną i dającą poczucie mocy. Dzieci doświadczające przemocy w rodzinie, zaniedbania, braku akceptacji, odrzucenia, uciekają z domów. Ucieczki są zwykle wołaniem o pomoc. Innym sposobem ucieczki od problemów jest używanie alkoholu, palenie papierosów, branie narkotyków. Alkohol staje się często wyznaczonym w domu sposobem rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Odurzanie się środkami chemicznymi jest sposobem na zapomnienie o braku zainteresowania losem i problemami dziecka ze strony rodziców, o poniżeniu, zagrożeniu, odrzuceniu, braku miłości i bezpieczeństwa. Na zakończenie chciałam wystosować apel do wszystkich osób, które wiedzą o stosowaniu przemocy wobec dzieci, aby nie przechodziły obok tego tematu obojętnie. Czasem jeden życzliwy gest i jedna zaangażowana osoba może odmienić koszmarnie życie bezbronnego i bezradnego dziecka. Każdemu, kto chciałby dowiedzieć się jak pomóc dziecku krzywdzonemu w domu informacji udzieli pedagog szkolny w SP Frysztak, Komendant Policji oraz pracownicy GOPS we Frysztaku.

Małgorzata Gliwska-Jędrysik

z ujęć wody (studnie głębinowe, ujęcie powierzchniowe), przepompowni, stacji uzdatniania wody. Prace remontowe i modernizacyjne wykonuje się przede wszystkim na tych pozostałych elementach wodociągu, ponieważ od nich zależy jakość dostarczanej wody oraz utrzymanie jej odpowiedniego ciśnienia.

Wśród ostatnio przeprowadzonych prac remontowo-modernizacyjnych należy wymienić: przebudowę zasilania energetycznego stacji uzdatniania wody przy ul. Mostowej, wymiana pompy tłoczącej, uzupełnienie chloratorów, wymiana i uzupełnianie liczników pomiarowych. Oprócz tego na bieżąco prowadzone są prace konserwatorskie oraz usuwanie awarii.

Sam rurociąg główny wykonany jest z rur PCV oraz grubościennych rur żeliwnych, których stan jest zadawalający i na dzień dzisiejszy nie wymagający wymiany. Awarie, jakie od czasu do czasu występują, są wynikiem zewnętrznego uszkodzenia rurociągu lub powstają na stykach łączeniowych, które są newralgicznym elementem każdego typu rurociągu przesyłowego.

Inną sprawę stanowią przyłącza do budynków mieszkalnych i wewnętrzne instalacje, których utrzymanie należy do odbiorców. Szczególnie u odbiorców, którzy korzystają od długiego czasu z usług wodociągu występują zwiężenia średnic spowodowane osadzeniem kamienia, a wynika to z faktu, że w latach ubiegłych woda pozyskiwana była jedynie ze studni głębinowych i zawierała dużą zawartość żelaza, manganu, itp.

W związku z nie najlepszą jakością wody pozyskiwanej z dotychczasowych źródeł, w chwili obecnej prowadzone są starania mające na celu pozyskanie innych źródeł wody dla wodociągu komunalnego we Frysztaku, przede wszystkim z okolic Huty Gogołowskiej, Stępiny i Cieszyny.

PYTANIA DO WŁADZY

Redakcja od bieżącego numeru wprowadza - po sugestiach czytelników - nową rubrykę „PYTANIA DO WŁADZY”. Na pytania zadane przez czytelników odpowiadać będą: Przewodniczący Rady Gminy, Wójt Gminy, kierownicy jednostek podległych wójtowi (GOK-u, GOSiR-u i BP).

Pytania mogą być kierowane: listownie, faksem, e-mailem lub wrzucone do skrzynki redakcyjnej w Urzędzie Gminy. Pytania muszą być podpisane. Nie będzie odpowiedzi na anonimy.

A oto pierwsze odpowiedzi na pytania zadane przez pana Adama Filipa:

Wodociąg we Frysztaku powstał wiele lat temu. Czy jest prowadzony remont i ile metrów rur wymienią się co roku, by nie dopuścić do sytuacji, gdy na skutek ich awarii nie będzie wody?

Infrastruktura wodociągowa składa się nie tylko z rurociągów ale także

Kultura

„POECI I PISARZE DZIECIOM LITERACKIE R...S...T...”

Gminny Ośrodek Kultury we Frysztaku w dniu 10 maja br. gościł młodych artystów z terenu naszego powiatu. Zaprezentowało się 198 uczestników.

Komisja w składzie: Zyta Czechowska – aktorka, Jolanta Zarszyńska – Kierownik Biblioteki we Frysztaku i Wiesław Plezia – Starostwo Powiatowe, nominowała do eliminacji wojewódzkich w Rzeszowie następujących wykonawców w poszczególnych kategoriach.

KATEGORIA I /kl. I – III/

Recytacja

1. Anna Pryć SP Gwoźnica Górna – „Rzeczka” Małgorzata Strzałkowska
 2. Aleksandra Chuchła SP Niebylec – „Jak drwal królem został” Igor Sikirycycki
 3. Artur Zimny SP nr 1 Strzyżów – „O Felku” Karol Szpalski
- Piosenka
1. Uczennice SP Pułanki – „Abecadło” Julian Tuwim
 2. Uczennice SP Kobyle - „Wiosna” Maria Tomaszewska

Inscenizacja

1. Klasa II SP Czudec - „Ptasi sejmik” wg. Juliana Tuwima

KATEGORIA II /kl. IV - VI/

Recytacja

1. Monika Godek SP Stepina – frag. „W pustyni i w puszczy”
2. Kamila Skwierz SP Czudec – „Żuj-paszce” Tolkien

3. Marta Szczepan SP Pstrągowa – „Umowa” Jadwiga Stańczykowa

Piosenka

1. Wacław Dędor SP Różanka – „Parasolki”
2. Arkadiusz Dobodz SP Blizianka – „O Panu Tralalińskim” Julian Tuwim

Inscenizacja

1. Uczniowie SP Zawadka – „Sabałowa bajka” H. Sienkiewicz.

W dniu 22 maja br. w Rzeszowie prezentowały się w piosence uczennice z Pułanek i Kobyla. Do finału konkursu przeszły uczennice ze Szkoły w Kobylu: Marcelina Dziok, Nikolina Nieroda, Sylwia Siast i Natalia Godek. Serdecznie gratulujemy i trzymamy za Nie kciuki.

J.Cz.

TURYSTYKA

Szlaki turystyczne

na obszarze gminy Frysztak

Szlak niebieski - (Dębica- Wiśniowa-Krosno)

Na teren gminy wchodzi nad miejscowością Huta Gogołowska od strony Pogwizdowa (część Brzezin). Pnie się grzbietem Pasma Klonowej Góry (Klonowa Góra, Bardo – najwyższy szczyt gminy 534 m). Na Bardzie od strony północnej widoczne są pozostałości II wojny światowej – bunkry zasypane kamieniami i gałęziami. Z Barda szlak schodzi stromym zboczem ku przełęczy. Po przejściu strumyka szlak pnie się ku grzbietowi Chełmu – tu możemy podziwiać: kapliczkę (wzniesiona w miejscu osnutym legendami), wyrobisko po kamieniołomie z układem warstw fliszowych oraz ponownie obejrzeć panoramę Pogórza. Od kamieniołomu szlak schodzi ku drodze Stępina – Jaszczurowa, skąd wspina się na grzbiet między Pstrągówką a Cieszyną. Wędrując nim można podziwiać widoki na Pasma Jazowej, Sośnice, Bramę Frysztacką i Kotlinę Strzyżowską aż po wzniesienia Pogórza Dynowskiego zamykające horyzont na wschodzie. Po przebyciu grzbietu szlak dochodzi do drogi Warzyce – Babica i przez około 500 m biegnie wzdłuż niej. Następnie skręca w prawo, prowadzi wzdłuż potoku do kładki na Wisłoku. Od kładki prowadzi początkowo równiną, następnie wspina się na grzbiet Pasma Jazowej, skąd rozciąga się panorama na Frysztak, Kotlinę Frysztacką i wsie w niej położone.

Szlak żółty - (Kołaczyce – Czudec)

Rozpoczyna się na Dziale nad Gogołowem, skąd roztacza się panorama na rzeźbę rusztową naszej gminy i obszarów graniczących (Pasma Jazowej ku wschodowi, Pasma Brzanki ku zachodowi). Z grzbietu schodzi miedzą, następnie szeroką drogą ku zabudowaniom kościelnym parafii Gogołów: 2 kościoły 1) z XVII w. pod wezwaniem św. Ka-

tarzyny i 2) z końca lat 80- tych XX w. pod wezwaniem Matki Bożej Śnieżnej. Od zabudowań kościelnych szlak wiedzie ku cmentarzowi, na którym na uwagę zasługuje kaplica cmentarna służąca celom grzebalnym właścicieli Gogołowa z epitafiami inskrypcyjnymi oraz grób Ignacego Skarbka Kruszewskie-

go (bohatera Polski i Belgii). Od cmentarza wiedzie drogą będącą zarazem działem wodnym Wisłoki i Wisłoka (dopływ Sanu), ku grzbietowi Kamieńca (451m). Z niego również piękne widoki na układ dolin i wzniesień, zabudowę i połacie lasów. Drogą polną schodzimy w Kociążki (przysiółek Gogołowa) i przekraczamy prawy dopływ Wisłoki – Gogołówkę. Szlak wiedzie na kolejny grzbiet zwany Łazami – stąd widok na położoną w kotlinie wieś Huta Gogołowska o rzadkiej zabudowie z nowym budynkiem kaplicy, szkoły i domu wiejskiego. Trasa wędrowki prowadzi przez część wsi zwaną Olszyny i Podlasem, wchodzi w las bukowy pokrywający Bardo. Dalej biegnie jak szlak niebieski, z tym że omija Chełm, na który warto zboczyć, gdyż przy zejściu znów się łączą.

Szlak zielony - (Frysztak – Bardo)

Początek przy stacji PKP Frysztak i przystanku PKS. Od tego miejsca ku drodze Babica – Warzyce, wzdłuż niej 300 m, potem skręca w prawo wiodąc ku zabudowaniom GOSiR (hotel, stadion i basen). Kierujemy się asfaltową uliczką, przechodzimy drogę główną i wspinamy się bystrymi schodkami ku zabudowaniom Frysztaka. Wychodzimy na plac św. Floriana (figurka okolona żelaznym płotkiem) w otoczeniu niewysokiej zabudowy historycznej i współczesnej. Następnie idziemy wzdłuż ulicy ku kościołowi z okresu międzywojennego (ciekawe witraże i wnętrze). Od kościoła ulicą, przy której wznosi się budynek plebani, urzędu gminy, biblioteki. Po lewej stronie cmentarz z ciekawymi nagrobkami kryjącymi prochy osób zasłużonych dla okolicy. Po zejściu ku potokowi kierujemy się ku asfaltowej drodze wiodącej w lewo, wchodzimy na grzbiet nad Pułankami i Glinikiem Średnim – piękne panoramy. Wchodzimy w leśną drogę wiodącą ku Stępinie. W trakcie leśnej wędrowki czas na rozkoszowanie się świeżym powietrzem, bogatą florą, niekiedy również fauną. Z lasu szlak wychodzi ku drodze Cieszyna – Brzostek, płynie wzdłuż niej Stępinka – lewy dopływ Wisłoka. Po kilometrowej wędrowce skręcamy w lewo i udajemy się do wyrobiska kamieniołomu – widać układ piaskowca, ilów i łupków (flisz karpacki). Znad wyrobiska widok na dolinę Stępinki i zabudowania wsi Stępiny i Cieszyny aż po Pasma Jazowej. Wchodząc w las leśnymi drogami i na przełaj zmierzamy ku szczytowi Kamiennej Góry (478 m). Z niego schodzimy ku obniżeniu między nią a Bardem – widok na Liwocz w Paśmie Brzanki. Leśną drogą prowadzącą łagodnie wchodzimy na wierzchołek Barda. Droga powrotna może prowadzić szlakiem żółtym, niebieskim, można też wybrać powrót drogami leśnymi.

Życzę przyjemnej wędrowki szlakami naszej Gminy.

Krzysztof Winiarski

TURYSTYKA W SCHRONIE

Od maja 2001 roku rozpocząłem oprowadzanie grup wycieczkowych i indywidualnych osób po kompleksie schronów w miejscowościach Cieszyna – Stęпина. W ciągu 6 miesięcy, w każdą sobotę i niedzielę od godziny

14 do 16 udostępniałem główny obiekt kompleksu – schron tunelowy.

Zainteresowanie ze strony zwiedzających było bardzo ogromne. W ciągu tych 6 miesięcy oprowadziłem wielu zainteresowanych. Były to dzieci, młodzież i osoby dorosłe. Przyjeżdżali tutaj ludzie ze wszystkich stron Polski. Najwięcej było osób, które wywodzą się z tych stron i spędzali u rodziny urlopy. Byli bardzo radzi, że władze Gminy postanowiły się zainteresować kompleksem i udostępnić go zwiedzającym. Sporą grupę stanowiła młodzież, dla której jest to doskonała lekcja historii – zauważyłem, że wielu młodych zwiedzających interesuje się okresem II wojny, światowej, uzbrojeniem i ekwipunkiem żołnierskim. Starsi byli ciekawi tajemnic też kompleksu, wspominali czasy woj-

ny i okupacji oraz stosunki między ludnością miejscową a stacjonującymi tu Niemcami.

Wśród zwiedzających, których oprowadzałem wymienić należy profesorów światowej sławy goszczących w Strzyżowie – panów Franciszka Chrapkiewicza-Chapevilla i Włodzimierza Ostrowskiego. Informacji o kompleksie udzielałem także wojewódzkim przedstawicielom Straży Pożarnej, władzom i radnym powiatu strzyżowskiego, nauczycielom-plastynom z obszaru województwa podkarpackiego. Szkoły z Frysztaka, Gogołowa i Wiśniowej dla swoich uczniów zorganizowały otwarte lekcje historii z udziałem nauczycieli różnych specjalności. Największym wyróżnieniem dla mnie było oprowadzanie po kompleksie gości zorganizowanej we Frysztaku konferencji naukowej poświęconej architekturze obronnej dwudziestego wieku – odbyła się ona w dniach 5-7 października 2001 r

W trakcie mojego oprowadzania oprócz informacji dotyczących kompleksu zwiedzających interesowały również okolice i to co można tutaj ciekawego zobaczyć. Starłem się na podstawie moich wiadomości przekazać wszystkie informacje o atrakcjach naszej Gminy i okolicznych miejscowościach. Podkreślałem znaczenie zabytków kultury, piękno krajobrazu i przyrody oraz promowałem rodzimą agroturystykę. Zwiedzających zapraszałem ponownie do odwiedzenia tego szczególnego miejsca i prosiłem, aby informowali o nim znajomych, zachęcając do zobaczenia skrawka pięknego terenu z fascynującą historią.

Mam nadzieję, że w tym roku dzięki promocji ze strony władz Gminy Frysztak, informacjom prasowym zwiększy się liczba odwiedzających kompleks schronowy w Cieszynie - Stępinie.

Krzysztof Winiarski

POEZJA

Egzystencja

Życie jest kruche, jak
ciastko!

Przekładane szczęściem,
wielką niewiadomą:

„Przeznaczeniem”

Kolorowe, zawierające – słodycz
Twarde, trudne do –
zgrzyzienia.

Wielkie – jak tort
urodzinowy,
Małe, podeptane,
zawierające gorycz.

Mimo wszystko, cenne,
godne na wystawie!
Jeśli jest prawdziwe;
zbudowane ze składników
nieszkodliwych.
Które można szczęśliwie,
smacznie – „przeżyć”.

J.M.

Majowy świt

Wiosna w Polsce jest najpiękniejsza
Ubrana w majowe kwiaty
Szata zieloną okryta
Krajobraz maluje bogaty

Wiosna się budzi do życia
Wiosna wciąż rodzi wspomnienia
Kto raz na wiosnę pokochał
Na zawsze tę miłość pamięta

Znajdziesz ją w domu, w promieniu słońca
Na drzewie, gdy pęk z bólu pęka
Nad rzeką, w polu o świcie
I w lesie, gdzie drzemie cisza

Uśmiechnij się wiosną przyjaźnie
I dłoń swoją podaj przyrodzie
Dodaj otuchy trawie
Niech gości w każdym ogrodzie

Idź w życie z majową piosenką
Każdemu kłaniaj się drzewu
Serce miej zawsze pod ręką
Posłuchaj Ojczyzny swej śpiewu.

Józefa M.

Sport, sport, sport, sport, sport !!!

PILKARSKIE TURNIEJE

W dniu 25 marca 2002 r. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji we Frysztku wspólnie z SZS Frysztak byli organizatorami Halowego Turnieju Mini Piłki Nożnej rozgrywanego o Puchar Wójta Gminy Frysztak. Turniej rozegrano w hali sportowej SP we Frysztku. Impreza ta wpisana jest na stałe do kalendarza imprez sportowych Ośrodka i odbywa się cyklicznie co roku, ciesząc się niezwykłą popularnością. Tak też było w tym roku, gdzie zgodnie z oczekiwaniami do rozgrywek stanęli uczniowie wszystkich szkół z naszej Gminy. W turnieju prawo startu posiadali uczniowie szkół podstawowych. Rywalizacja pomiędzy poszczególnymi drużynami jak zwykle była ogromna ale przebiegała w miłej i przyjaznej sportowej atmosferze.

Wyniki turnieju: I m-ce SP Cieszyzna, II m-ce SP Glinik Górny, III m-ce SP Frysztak, IV – Lubla, V – Stepina, VI – Gogołów, VII – Huta Gogołowska. Za zajęcie I miejsca drużyna otrzymała Puchar Wójta Gminy Frysztak. Ponadto wszystkie uczestniczące w turnieju drużyny bez względu na zajęte miejsce otrzymały nagrody rzeczowe (piłki) i dyplomy. Fundatorem nagród i dowozu dla wszystkich zainteresowanych szkół był GOSiR Frysztak. Uczniowie trzech najlepszych drużyn wezmą udział w międzygminnym turnieju halowej piłki nożnej w Brzostku z udziałem 7 gmin – o wynikach poinformujemy.

W dniu 27.03.2002 r. na hali Szkoły Podstawowej we Frysztku odbył się II Halowy Turniej Piłki Nożnej z udziałem drużyn z Gimnazjum :

z Frysztaka, Lubli, Gogołowa i Stepiny (Gimnazjada). Turniejowi oprócz sportowej rywalizacji przyświecał także cel dodatkowy związany z zagrożeniami, patologią młodzieży (narkotyki, alkohol, agresja, stres, itp.) i był organizowany pod hasłem „Sport i zdrowie sposobem na życie”.

Wyniki turnieju : I m-ce Gimnazjum Publiczne Frysztak, II m-ce Lubla, III m-ce Stepina, IV m-ce Gogołów. Wszystkie uczestniczące w turnieju drużyny otrzymały nagrody rzeczowe (piłki) oraz dyplomy ufundowane przez GOSiR Frysztak – współorganizatorem imprezy był SZS Frysztak. Sędzią głównym w obu turniejach był Pan Leszek Jędrzyk.

Wojciech Arciszewski.

KILKA UWAG NA TEMAT SZKOLENIA DZIECI I MŁODZIEŻY WE WSPÓLCE-SNEJ PIŁCE NOŻNEJ

Niedawno, bo 09.03.2002 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim odbyła się Konferencja Metodyczna – Szkoleniowa dla trenerów piłki nożnej zorganizowana przez Wyższą Szkołę Biznesu i Przedsiębiorczości. Konferencja dotyczyła najnowszych trendów nauczania dzieci i młodzieży, które stosuje współczesny świat. Niestety polska piłka nożna bazuje na dawno już nieaktualnych metodach nauczania i szkolenia. Okazuje się bowiem, że tak europejska jak i światowa piłka rozpoczyna nauczanie młodych adeptów w oparciu o technikę (zabawę) od ćwiczeń koordynacji ruchowej. Oglądając mecze ligi angielskiej czy niemieckiej bezwzględnie da się zauważyć ponadprzeciętną zwinność biegających piłkarzy połączoną z dosłowną reakcją na zaistniałą nową sytuację, a także umiejętnością przewidywania w trakcie gry. Dlatego też najmłodszy piłkarze od samego początku przy nauczaniu podstawo-

wych zasad techniki gry wykonują dziesiątki ćwiczeń koordynacyjnych z piłką. W Szkołach Mistrzostwa Sportowego we Francji obce stały się pojęcia kształtowania wytrzymałości, skoczności, siły i szybkości w formie ścisłej u młodych piłkarzy, która to forma w dalszym ciągu jest w Polsce przez wielu trenerów preferowana. Stosowanie takich form treningowych (obciążeniowych) prowadzi tylko do nadmiernego „zmęczenia organizmu” a w konsekwencji do zniechęcenia i zastopowania dalszego harmonijnego rozwoju dziecka.

Ze względu na to, że w naszej piłce liczy się tylko wynik, preferowany przez rządnych zwycięstwa działaczy klubowych, trenerzy do uprawiania piłki nożnej wybierają przede wszystkim dobrze rozwiniętych chłopców, którzy swoimi warunkami fizycznymi sprostać stawianym im przez trenera żądaniom. Takie podejście do sprawy kończy się przeważnie szkoleniem na etapie juniora, a później ślad po tej młodzieży ginie. Badania prowadzone przez fizjologów bezsprzecznie dowodzą, że dzieci, które biologicznie przewyższają wiek kalendarzowy tylko w 20 % osiągną mistrzostwo sportowe. Natomiast dzieci, które biologicznie zdecydowanie odbiegają od wieku kalendarzowego aż w 80 % osiągną mistrzostwo. Tak więc raczej skupmy się na zawodniku, który jest mniejszy od rówieśników, słabszy fizycznie, ale posiada lepszą koordynację ruchową bądź wykazuje ogromną wolę walki itp. Być może to on, a nie pięciu jego silniejszych kolegów będzie numerem „1” w twojej drużynie.

Jeśli chodzi o najnowsze koncepcje gry taktycznej to praktycznie wszystkie najlepsze drużyny grają w obronie kryciem w linii. Jest to sys-

Dokończenie na str. 18

ciąg dalszy ze str. 17

tem bardzo trudny, gdyż wymaga doskonałego zrozumienia i bezwzględniego podporządkowania własnej osoby całej formacji, w której gracz uczestniczy. Polska „presja wyników” o której wspominałem już wcześniej nie pozwalała trenerom na nowości, gdyż porażki drużyny mogą pozbawić ich pracy. Dlatego też zasadnym byłoby pracować pod kątem nowej taktyki z młodzieżą, która mniej narażona jest na konsekwencje nieudanych prób podczas meczów mistrzowskich niż ich starsi koledzy. Wykładowcy z którymi mieliśmy przyjemność współpracować podczas konferencji dzielili się z nami własnymi doświadczeniami i spostrzeżeniami z wieloletniej pracy w kraju i zagranicą, a byli wśród nich trenerzy: trener Władysław Żmuda, trener Antoni Piechniczek, trener Rudolf Kapera oraz pracownicy naukowcy: dr Władysław Szyngiera – AWF Katowice, prof. zw. dr hab. Zbigniew Dołiwa – Klepacki – rektor WSBiP, prof. zw. dr hab. Jan Szopa – dziekan wydziału wych. fizycznego WSBiR, wcześniej rektor AWF Kraków. Poniżej przedstawiam testy sprawności specjalnej stosowane w Szkole Mistrzostwa Sportowego we Francji, gdzie jednym z pracowników naukowych jest znany przed laty w naszym kraju Joachim Marks, kiedyś grający w Ruchu Chorzów – były reprezentant Polski.

Testy stosowane w SMS we Francji

I. Test oceny techniki specjalnej:

1. Żonglerka: prawa noga (100 razy), lewa noga (100 razy), na przemian prawa-lewa (100 razy), głową (100 razy), udem (50 razy). 2. Żonglerka w ruchu (30 m) 3. Podania na szerokości boiska (20 razy) 4. Prowadzenie piłki i slalom (20 m) 5. Rzut wolny i rzut karny (10 razy) 6. Rzut różny (20 razy) 7. Uderzenie piłki (podanie na głowę – długie) (20 razy)

II. Test sprawności fizycznej: 1. Bieg

4 x 10 metrów 2. Bieg 40 metrów 3. Wyrzut piłki 2 kg zza głowy (w metrach) 4. Wieloskoki (5) pod rząd z miejsca (w metrach) 5. Wyskok dosiężny (w cm) 6. Luc Leger (20 m). Jest to test wy-

trzymałości. Polega na tym, że na długości 20 m biegamy tam i z powrotem w odpowiednim czasie. Czas pokonania 20 m stale się zmienia, gdyż jest określany sygnałem, którego częstotliwość stale się zmienia. Zawodnik, który nie pokona 20 m przed usłyszeniem sygnału odpada z konkurencji (testu).

III. Test medyczny: 1. Gibkość 2. Pomiar tkanki tłuszczowej 3. Badania siły mięśniowej (CYBEX) – specjalny aparat 4. Prognozowanie wzrostu – na podstawie zdjęcia Rtg można określić jaki zawodnik będzie miał wzrost.

IV. Test psychologiczny: QPS – opracowany przez E. Thill (w formie dla młodzieży) – kwestionariusz osobowy dla sportowców.

Leszek Jędrysik

Zajęcia konferencyjne na stadionie piłkarskim KSZO – Ostrowiec Świętokrzyski

Antoni Piechniczek podczas wykładu – z lewej strony (w głębi) Rudolf Kapela

NA „DACHU AFRYKJ”

Kilimandżaro 2002

Jeszcze kilkanaście godzin temu na lotnisku w Warszawie było +2 st.C, teraz mamy +25 st.C. i to po godzinie 21. Po odprawie wychodzimy z lotniska Kilimanjaro International Airport znajdującego się pomiędzy miejscowościami Arusha i Moshi w Tanzanii. Możemy wreszcie powiedzieć, że jesteśmy w samym sercu Afryki.

Nieśmiała propozycja wyjazdu do Afryki w celu zdobycia najwyższego szczytu kontynentu pojawiła się jeszcze po zdobyciu „Mont Blanc” w sierpniu 1999 roku. Po wejściu wraz z Jakubem - moim towarzyszem wspinaczkę z Krosna - na „Dach Europy” marzyłem o dotknięciu legendarnych śniegów Kilimandżaro. Z uwagi jednak na to, że taka wyprawa wiązała się ze znacznymi wydatkami jej szczęśliwa realizacja nastąpiła dopiero po 2,5 latach, w lutym tego roku.

Trochę o Kilimandżaro

Nazwa Kilimandżaro w tutejszym języku suahili oznacza Białą Błyszczącą Górę. Pierwszymi zdobywcami dachu Afryki byli w 1889 roku dwaj Niemcy Hans Meyer i Ludwig Purtscheller. Ogromny śnieżny masyw Kilimandżaro, wyrastający ponad równinne zielone sawanny Afryki, a widziany z podnóża podczas dobrej pogody, zawsze pozostawia mocne wrażenie. Przypomina ogromnych rozmiarów piramidę z nałożoną białą czapą śniegu. Mnie osobiście kojarzy się także z babką wielkanocną polaną po wstęchu białym lukrem. Kilimandżaro jest najwyższą górą kontynentu afrykańskiego, a jego wierzchołek Uhuru Peak, znajdujący się na krawędzi wygasłego wulkanu liczy 5 895 m n.p.m. Cały masyw wulkanu nie jest częścią żadnego łańcucha górskiego i wznosi się prawie 5 000 m ponad równinę sawanny, dlatego też zaliczany jest do jednej z najwyższych, samotnie stojących gór Ziemi. W masywie Kilimandżaro wyróżnia się trzy wyniosłości: Kibo - centralny i największy, z najwyższym szczytem Uhuru Peak (5 895), Mawenzi - leży na wschód od Kibo z najwyższym szczytem Hans Mayer Point (5 149), dostępny tylko drogami wspinaczkowymi, Shira - leży na zachód od Kibo, nisko położony masyw (3 940), najmniej ciekawy. Na szczyt Kilimandżaro prowadzi kilka dróg. Najbardziej popularną jest Marangu Route, zwana potocznie Coca-Cola Ro-

ute. Jest to najłatwiejsze wejście z noclegami w schroniskach. Oprócz Marangu są jeszcze Mweka Route, Umbwe Route i najdłuższa, najtrudniejsza ale zarazem najpiękniejsza Machame Route, czyli Whisky Route trasa, którą nasza grupa wybrała.

Wędrowka

Wraz ze mną i Jakubem z Krosna w trekkingu brali udział: Staszek z Sanoka, Robert ze Strzyżowa, Marian z Bydgoszczy i Piotrek z Poznania.

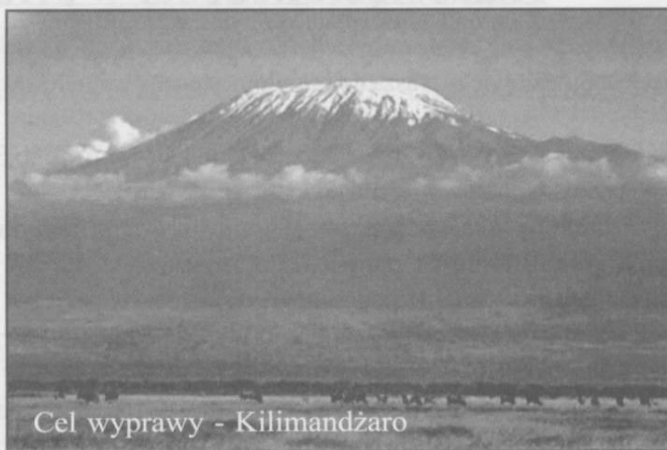
Z miejscowości Moshi 14 lutego 2002 roku Land Roverem całą szóstką wraz z 13 osobową grupą tubylców (3 przewodników, 9 tragarzy oraz kucharz) docieramy do bramy parku Machame Gate (1828m n.p.m.). Przed bramą garstka białych i tłum Afrykanów, czekających aż trafi się bwana, który wyzna ich jako tragarza (w Tanzanii bezrobocie sięga 60%!). Ruszamy. Pierwszego dnia droga prowadzi przez wiecznie zielony tropikalny las deszczowy. Nazwa całkowicie trafna, gdyż po drodze zaczyna padać dość obfity deszcz. Jednak po dotarciu około 16-tej do I-go obozu Machame Hut (3 100m n.p.m.) było już sucho i przyjemne słońce pozwoliło wysuszyć zmoczone ubrania. Na drugi dzień po śniadaniu wyruszamy do II-go obozu. Ścieżka cały czas

nie się do góry i po pięciu godzinach marszu ponad granicą lasu, przez tereny wrzosowisk jesteśmy w obozie drugim Shira Hut na wysokości 3 840 m n.p.m. Rześkie chłodne powietrze. Przed nami wygasły wulkan Shira, po drugiej stronie Kibo ze szczytem Uhuru Peak - nasz cel. Trzeciego dnia obchodzimy główny wulkan, mając go cały czas po lewej stronie. Przecinamy kolejne grzbieity i doliny utworzone przez spływającą niegdyś lawę. Widoki jakie możemy podziwiać są naprawdę rewelacyjne, zaś wyraźnie widoczne już płaty śniegu i lodowce nijak nie pasują do faktu, że oto znajdujemy się prawie na samym równiku. W tym dniu część grupy postanawia po drodze wspiąć się na tzw. Lawa Tover - na wysokość 4 600m n.p.m. Są to ciekawe skałki, przypominające w rzeczywistości szeroką wieżę powstałą z zastygłej lawy. Dalszą wędrowkę tego dnia kontynuujemy schodząc w dół do III-go obozowiska na trasie - Barranco Hut, położonego na wysokości 3 990 m n.p.m. w otoczeniu przypominającym raczej pejzaż dzikiego Teksasu (nawet uroczę drzewka mają nazwę - boliwijskie). Czwartego dnia wspinaczka wiedzie do obozu Barafu Hut, położonego

u stóp krateru Kibo na wysokości 4 600m n.p.m. w otoczeniu krajobrazu pustynnego, ubogiego w roślinność. Do szczytu dzieli nas jeszcze jeden, ostatni odcinek. Do Barafu Hut docieramy około 15-tej. Wysokość powoduje, że ciepły sweter, kurtka, czapka i rękawice są nieodzowne, zwłaszcza, że wieczorem zaczyna padać najpierw grad a potem śnieg. Po kolacji (o dziwo wysokość nie odebrała apetytu), schowani w ciepłych śpiworach i odpowiednio ubrani oczekujemy północy.

Cel: Uhuru Peak.

Ruszamy dokładnie o północy, wypijając jeszcze przed wyjściem gorącą

Cel wyprawy - Kilimandżaro

herbatę i przegryzając ciasteczko. Nad nami rozgwieżdżone niebo. Kompletna cisza. Idziemy całą sześciuosobową grupą wraz z trzema przewodnikami (to na wypadek, gdyby ktoś musiał schodzić). Wspinamy się bardzo, bardzo powoli po wulkanicznym piargu i kamieniach. Tempo marszu dostosowane jest do wysokości. Przewodnik mówi często: pole, pole. Dostosowujemy się do jego rytmu marszu. Staramy się ograniczyć do minimum przystanki, zdając sobie sprawę, że na tej wysokości organizm tak naprawdę nie odpoczywa.

Krew pulsuje w skroniach, zdobywamy kolejne metry. Po pięciu godzinach marszu dochodzimy do Stella Point - krawędzi wulkanu Kibo (5 745m n.p.m.). Stąd już niecałą godzinę do szczytu. U wszystkich widać radość, zaś przewodnicy składają gratulacje i uściski. Pierwotnie planowaliśmy oczekiwać tutaj na wschód słońca, lecz po krótkim postoju decydujemy się kontynuować wspinaczkę dalej na szczyt wulkanu. Ostatnie, łagodne podejście na wierzchołek zdaje się nie sprawiać u nikogo żadnych problemów. Po

około godzinie możemy rozkoszować się zwycięstwem i widokami w nagrodę. Po prawej stronie dość strome piargi, po lewej - wielkie śnieżne przestrzenie. Słynne śniegi Kilimandżaro, o których pisał Ernest Hemingway. Tyle, że od tamtego czasu po dziś dzień zostało podobno 10% śnieżnej czapy. To konsekwencja efektu cieplarnianego. Pod nami morze chmur, przebijający się przez nie wierzchołek Mawenzi. Zza horyzontu wyłania się słońce. Pierwsze promienie słońca oświetlają lodowce. Wrażenie, którego nie da się z niczym porównać zwłaszcza, że brakuje sił na zbyt finezyjne rozważania. Roztaczający się widok to najwspanialsza nagroda za pięć dni wysiłku. Na Uhuru Peak jesteśmy o godz. 6.15 i cała nasza szóstka robi sobie pamiątkowe zdjęcia. Na szczyt dochodzą powoli następni turyści. Wieje lekki wiatr, temperatura ok. -10 st C., ciśnienie poniżej 500 hPa.

Powrót.

Po półgodzinnym pobycie zaczynamy schodzić. W obozie Barafu Hut jesteśmy o 9.00. Tam czekają już tragarze z gratulacjami i najwspanialszym sokiem jaki do tej pory piłem. O godzinie 10.00 po śniadaniu schodzimy do ostatniego obozu na trasie trekkingu - Mweka Hut na wysokości 3 100 m n.p.m. W czasie zejścia do obozu cały czas mamy okazję obserwować strzępiaste wierzchołki trzeciego z wulkanów Kilimandżaro, Mawenzi (5 149 m n.p.m.). Po południu docieramy do obozu. Tu nocleg i wszystko wraca do dobrze znanego od kilku dni rytuału. Przed ósmą rano dostajemy miski z gorącą wodą do mycia. Po pół godzinie tragarze przynoszą gorącą herbatę, a następnie jemy śniadanie. Już bez śladu zmęczenia schodzimy do bramy Narodowego Parku Kilimandżaro w miejscowości Mweka. Tam, po paru godzinach marszu odbieramy specjalne certyfikaty, uwiarygodnione kilkoma podpisami, potwierdzające zdobycie najwyższego szczytu Afryki.

Przeżyliśmy 6 wspaniałych dni. Kolejny tydzień mojego pobytu to safari w Narodowych Parkach Tanzanii. Dostarczyło ono również wspaniałych wrażeń. Ale to już inna historia... Słowniczek pojęć: Bwana - Pan, Pole, pole - powoli, wolno.

Grzegorz Wójcik, Twierdza

U W A G A !

**ZAMIERZASZ ROZPOCZĄĆ WŁASNĄ
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ?
ROZPOCZĄŁEŚ JĄ NIE WCZEŚNIEJ NIŻ
01 WRZEŚNIA 2001 R.?**

MASZ POMYSŁ NA WŁASNĄ FIRME?

**ZGŁOŚ SIĘ DO
POWIATOWEGO INKUBATORA**

PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W STRYZŹOWIE

1. Powiatowe Forum Gospodarcze w Strzyżowie zaprasza do współpracy osoby zainteresowane rozwinięciem własnej działalności gospodarczej.
2. Powiatowy Inkubator Przedsiębiorczości w Strzyżowie będzie agendą Powiatowego Forum Gospodarczego w Strzyżowie - stowarzyszenia zrzeszającego przedsiębiorców z terenu powiatu stryżowskiego.
3. Na działalność Inkubatora przeznaczono lokale budynku socjalno - biurowego Fabryki Maszyn w Strzyżowie (ul 1 Maja), o powierzchni 1342 m², stanowiącego własność Gminy i Miasta Strzyżów.
4. W budynku Inkubatora zlokalizowanych zostanie 15 podmiotów gospodarczych.
5. Program dla beneficjentów (korzystających z usług Inkubatora) trwał będzie od 1 września 2002 r. do 31 grudnia 2003 r. z możliwością przedłużenia na dalszy okres.
6. Beneficjentami mogą zostać firmy, które rozpoczęły działalność gospodarczą na terenie powiatu stryżowskiego nie wcześniej niż 1 września 2001 r. oraz nowo powstające, we wszystkich profilach produkcji, usług i handlu.
7. W przypadku większej ilości zgłaszających się beneficjentów zostanie powołana Komisja Kwalifikacyjna.
8. Ostateczny termin zgłoszeń do Powiatowego Inkubatora Przedsiębiorczości ustala się na dzień **14 czerwca 2002 r.**

Powiatowy Inkubator Przedsiębiorczości w Strzyżowie oferuje:

1. Powierzchnię lokalową: przez pierwsze 4 miesiące działania Inkubatora nieodpłatnie, przez kolejnych 8 miesięcy płatność 50 %, po roku 100% stawki czynszu.
2. Nieodpłatną obsługę prawną - podatkową (związaną z rejestracją i rozpoczęciem działalności gospodarczej) oraz finansową. (rozliczenia ZUS, Urzędu Skarbowego, placowe i in.).
3. Dostęp do telefonu, faksu, Internetu, kserokopiarki - nieodpłatnie przez pierwsze 4 miesiące działalności firmy, później na preferencyjnych warunkach.
4. Nieodpłatne prowadzenie sekretariatu.
5. Stałą informację na temat dostępnych źródeł finansowania.
6. Pomoc w pozyskiwaniu partnerów do współpracy.
7. Nieodpłatne doradztwo marketingowe w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz sprzedaży produktów na rynek krajowy i eksportowy.
8. Wspólne działania promocyjne.

Formularze zgłoszeń oraz informacje na temat Inkubatora są dostępne w Starostwie Powiatowym w Strzyżowie (Wdział Edukacji, Rozwoju i Spraw Społecznych), ul. Przeclawczyka 15, tel. 276 - 50 - 00 wew. 19 oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzyżowie, ul. Słowackiego 8, tel. 276 -10-74.

TO POWAZNA OFERTA! NIE PRZEGAP TEJ SZANSY!

Zarząd Gminy Frysztak
ul. ks. W. Blajera 20, 38 -130 Frysztak

Ogłasza przetarg nieograniczony

na wykonanie robót budowlanych
„Nadbudowa oraz wykonanie nowego dachu na budynku
Zespołu Szkół w Stępinie”

Wymagany termin realizacji zamówienia: do 30.11.2002 rok

Wadium: 8 000 zł

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w siedzibie Zamawiającego, pok.16 (**odpłatność 20zł**).

Pisemne oferty w zamkniętych kopertach oznaczonych: „**Przetarg nieograniczony – Nadbudowa oraz wykonanie nowego dachu na budynku Zespołu Szkół w Stępinie**” należy składać w sekretariacie Urzędu Gminy w terminie do dnia **08.07.2002 roku do godz.10⁰⁰**.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu **08.07.2002 roku o godz.12⁰⁰** w siedzibie Zamawiającego w sali konferencyjnej.

Uprawniony do kontaktów z oferentami : **Józef Krok** pok. 16
tel.:(017) 2777110, 2777903 wew. 316.

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art.19 i art.22 ust.7, spełniający warunki zawarte w art. 22ust.2 ustawy o zamówieniach publicznych oraz wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Kryteria wyboru ofert: **cena – 90% , warunki płatności -10%**

Zarząd Gminy Frysztak
ul. ks. W. Blajera 20, 38 -130 Frysztak

Ogłasza przetarg nieograniczony

na wykonanie robót budowlanych
„Remont sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej
we Frysztaku”

Wymagany termin realizacji zamówienia: do 30.09.2002 rok

Wadium: 5 000 zł

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w siedzibie Zamawiającego, pok.19 (odpłatność 10 zł).

Pisemne oferty w zamkniętych kopertach oznaczonych: „Przetarg nieograniczony- remont sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej we Frysztaku” należy składać w Urzędzie Gminy we Frysztaku pok. 19 w terminie do dnia 9.07.2002 roku do godz. 10⁰⁰.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 9.07.2002 roku o godz.12⁰⁰ w siedzibie Zamawiającego w sali konferencyjnej.

Uprawniony do kontaktów z oferentami :

Halina Garncarska pok. 19 tel.:(017) 2777015

Zofia Menduś tel. (017) 2777213

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art.19 i art.22 ust.7, spełniający warunki zawarte w art. 22 ust.2 ustawy o zamówieniach publicznych oraz wymogi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Kryteria wyboru ofert: **cena – 80% , warunki płatności -10%, termin wykonania – 10%.**

**JEST JEDNA MIŁOŚĆ, KTÓRA NIE LICZY NA WZAJEMNOŚĆ, NIE SZCZĘDZI OFIAR,
PŁACZE A PRZEBACZA, ODEPCHNIĘTA WRACA - TO MIŁOŚĆ MACIERZYŃSKA**

„...Dziękuję Ci za trud, który włożyłaś w moje wychowanie. Nigdy nie odwdzięczę się za dobro, które od Ciebie otrzymałem.

Życzę Ci, abyś żyła długo w zdrowiu i szczęściu. Niech Ci się spełnią najskrytsze marzenia. Niech z Twojej twarzy nigdy nie zniknie uśmiech.”

Kocham Cię Mamo!

Twój syn Hubert.

(Hubert Jachimiek - kl Vb)

„...zgasło światło i Mama wniosła tort z płonącymi świeczkami. Była to najcudowniejsza chwila w moim życiu. Zebrani śpiewali mi „Sto lat”, złożyli mi życzenia. Podczas zdmuchiwania świeczek wypowiedziałem życzenie, aby moja Mama była przy mnie zawsze i żeby kochała mnie tak mocno, jak ja Ją kocham.”

Daniel Godek - kl. Vb

„...To dzięki Niej mój dom jest dobry. Jesteśmy szczęśliwi, bo Mama udziela nam swojego ciepła i radości. Nie wiem jak dałbym sobie rady, gdyby zabrakło Mamy. Życie bez Niej byłoby smutne, bo nikt by Jej nie zastąpił. Mamę ma się tylko jedną na całe życie i bardzo Ją kocham. Chciałbym, aby była zawsze przy mnie. Jest osobą godną do naśladowania i pragnąłbym być zawsze taki jak Ona.

Życzę Jej, żeby była zawsze z nami.”

Dawid Gliwski - klVb

„Nie mogę zasnąć. Blade światło lampki. Ściana różowa, niebieska, biała, żółta- moja ulubiona, jak cytrynka, którą uwielbiam. Posadziłam pestki w doniczce-też żółtej. Wyrosta śliczna, zielona roślina. Ja też urosłam. Ale wspominam czasy, kiedy razem z mamą przenosiłam się w zaczarowany świat baśni. Tam zawsze dobro zwyciężało, a dziwne postacie: królowy, dobre wróżki, krasnoludki czyniły mój dziecięcy świat ciekawszym....

Matko Boska. Dziś Twoje święto, bo Ty też jesteś Mamą. Moją i wszystkich. Zrobić Ci laurkę? A może porozmawiać jak z Mamą? Jesteś żywa i prawdziwa na tym małym obrazie...

Dziś wstałam późno. Mama woła:

- Śniadanie. Weź, zjesz w szkole.

Biegłam co sił w nogach, ale się spóźniłam. Była już plastyka. Robimy laurki. Przecież dziś Dzień Matki. Muszę szybko wziąć się do roboty. Do domu wróciłam uśmiechnięta i szczęśliwa z laurką i życzeniami dla Mamy. Mama bardzo się ucieszyła i też była szczęśliwa. Popołudnie spędziłyśmy w bardzo przyjemnej atmosferze. Siedziałyśmy, popijając herbatkę i zagryzając pyszne ciasteczka upieczone oczywiście przez Mamę.

Muszę już iść spać, bo jutro znowu spóźnię się do szkoły. Dobranoc Matko.”

Olga Drygaś - kl.Vc

Miesięcznik Samorządowy Gminy Frysztak
Członek "Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej"

Wydawca: Urząd Gminy i Stowarzyszenie „Fundusz Rozwoju i Promocji Ziemi Frysztańskiej”

Redaktor naczelny: Janusz Zarszyński

Sekretarz redakcji: Joanna Czekajowska

Zespół redakcyjny: Marta Filip, Adam Filip,
Józef Garncarski, Marek Hadro, Józef Majewski, Maciej Piękoś,
Marcin Pieczka, Teresa Rękowicz, Genowefa Tęcza,
Jolanta Zarszyńska

Druk: Drukarnia „Chemiografia”
ul. Bielobrzaska 74. 38-400 Krosno

Adres: ul. ks. W. Blajera 20, 38-130 Frysztak
tel/fax /0-17/ 2777-903, 2777-920, 2777-110
e-mail: ug@frysztak.pl
www.frysztak.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie redakcji.

Nakład 800 egz.

Cena 1,50 zł.

Szczegóły na stronie 14-tej.

GIMNAZJÓW

2001/2002r.

III c Gimnazjum we Frysztań

III e Gimnazjum we Frysztań

III b Gimnazjum we Frysztań

III d Gimnazjum we Frysztań

ABSOLWENCI